
AMBULANTA ZA LIJEČENJE BOLI I DNEVNA BOLNICA ZA LIJEČENJE BOLI

U Ambulanti za liječenje boli i Dnevnoj bolnici provode se prvi i kontrolni specijalistički pregledi bolesnika, odnosno farmakološko (peroralna, parenteralna, transkutana terapija), nefarmakološko (akupunktura) i minimalno invazivno liječenje boli (blokada trigger točki, pojedinačna blokada zglobova, epiduralna primjena steroida, blok ganglija stelatuma, blokada SI zgloba, regionalne kontinuirane tehnike suzbijanja bolova i epiduroliza).

Najčešće tegobe bolesnika koji se liječe u Ambulanti za bol jesu koštano-zglobni kronični i akutni bolovi, kronične i akutne križobolje, neuropatski bolovi, kronični i akutni bolovi kod malignih bolesti te migrenske glavobolje.

TELEFON

LOKACIJA VINOGRADSKA CESTA 29

01 3787 761

LOKACIJA DRAŠKOVIĆEVA 19

01 4697 120

SLUŽBA ZA LIJEČENJE AKUTNE BOLI

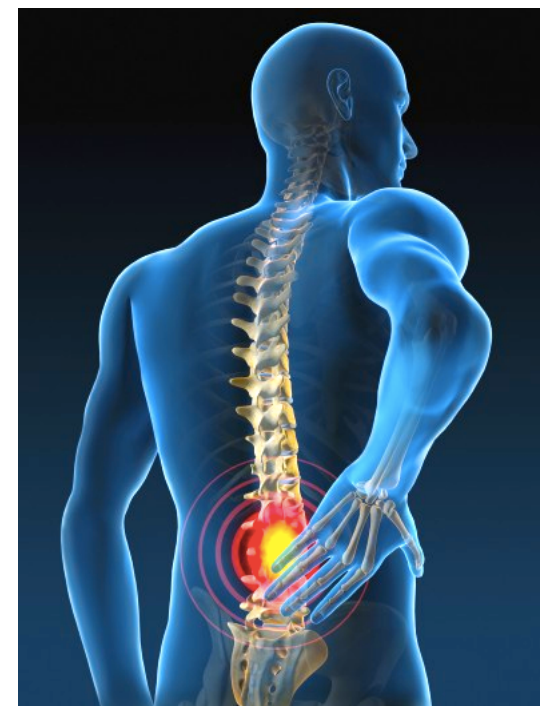
Neadekvatno liječena akutna bol tijekom perioperacijskog razdoblja snažan je okidač stresnog odgovora koji pokreće niz metaboličkih i upalnih odgovora, te lako može progredirati u kronični bolni sindrom.

S ciljem boljeg liječenja akutne postoperativne boli u KBC Sestre milosrdnice osnovana je 2015. godine Služba za liječenje akutne boli te su definirani protokoli postoperativne analgezije za svaki operativni zahvat, prvo u Klinici za ženske bolesti i porodništvo, a zatim i u Klinici za kirurgiju.

Članovi tima za liječenje akutne boli jesu posebno educirana medicinska sestra i liječnik anesteziolog.

U okviru Službe za liječenje akutne boli uspostavljen je sustav multidisciplinarnog i multimodalnog pristupa bolesnicima koji uključuje optimalno planiranje tehnike analgezije i farmakoterapije, edukaciju bolesnika, procjenu čimbenika rizika za razvoj kroničnoga bolnog sindroma i svakodnevno praćenje intenziteta boli i nuspojava kao i procjenu zadovoljstva bolesnika. Učinkovitije liječenje akutne postoperativne boli pridonosi i boljem provođenju fizikalne terapije te ukupne funkcionalne rehabilitacije bolesnika.

ISTINE I MITOVI O LIJEČENJU BOLI

Ambulanta za liječenje boli
Dnevna bolnica za liječenje boli
Zavoda za anesteziologiju, intenzivnu
medicinu i liječenje boli
KBC Sestre milosrdnice

Što je bol?

“Bol je neugodni osjetilni i emotivni doživljaj povezan sa stvarnim ili mogućim oštećenjem tkiva ili opisima u smislu takvog oštećenja. Bol je uvijek subjektivna.” (IASP, 1979.)

“Bol je što god osoba koja je doživjela kaže da jest i postoji kad ona kaže da postoji.” (McCaffery, Beebe, 1994.)

Koje vrste boli postoje?

Akutna je bol upozoravajuća u smislu zaštite od daljnjeg ozljeđivanja, povezana je s cijeljenjem rane ili nekom akutnom bolesti.

Kronična bol je definirana trajanjem i nakon očekivanog vremena cijeljenja, predstavlja bolest za sebe, a posljedica je patološkog prijenosa bolnog signala kroz živčani sustav.

Prema mehanizmu nastanka razlikujemo **nociceptivnu** somatsku i visceralnu bol (nastaje stimulacijom živčanih završetaka osjetljivih na štetni podražaj) i **neuropatsku** bol (nastaje uslijed bolesti, ozljede ili disfunkcije stanica živčanog sustava).

Prema uzrocima, bol možemo podijeliti na **nemalignu** (npr. postoperativna bol, mišićno-koštana bol, glavobolje, neuralgije) i malignu (**karcinomsku**) bol.

Svi ljudi osjećaju bol na isti način.
Netočno!

Bol je subjektivni osjetilni i emotivni doživljaj. Bol može imati različite karakteristike - probadajuća, oštra, žareća, poput udara struje, lupajuća, poput mravinjanja i sl.

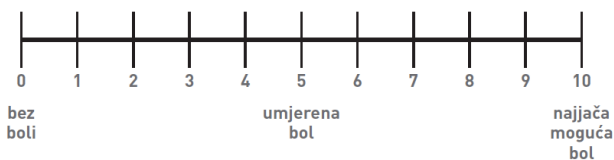
Može li se bol izmjeriti?

Obzirom da je bol subjektivno iskustvo, objektivno mjerenje boli nije moguće, međutim procjena intenziteta (jakosti) i karakteristika (vrste) boli ključna je za povoljan ishod liječenja. Pri određivanju jakosti boli najčešće se koristimo jednostavnim ljestvicama za mjerenjem boli.

Ljestvice za mjerenje boli

Jednodimenzionalne ljestvice omogućavaju bolesniku jednostavno izražavanje jedne dimenzije boli - njezine jakosti. Ljestvice možemo podijeliti na numeričke (bol se izražava brojčanim vrijednostima koje jakost boli opisuju riječima) i vizualne (za opis jačine boli upotrebljava se slika).

Za procjenu jaskosti boli najčešće koristimo numeričku ljestvicu. Bolesnik određuje jakost boli brojevima od 0 do 10, pri čemu 0 označuje stanje bez boli, 1-3 blagu bol, 4-6 umjereno jaku bol, 7-10 vrlo jaku do neizdržljivu bol.

Najbolje je trpiti bol dok god mogu, pa uzeti tabletu kad najjače boli. Netočno!

Bolja kontrola boli postiže se uzimanjem jednog analgetika u točno određenim vremenskim razmacima (pozadinska bol), a u slučaju pojačanja intenziteta boli može se uzeti analgetik drugog mehanizma djelovanja za probijajuću bol.

Kako se bol liječi?

Bol najčešće liječimo lijekovima protiv bolova - **analgeticima**. Osim lijekovima, bol se može smanjiti i **nefarmakološkim** metodama liječenja (npr. akupunkturu, fizikalnom terapijom, psihoterapijom, minimalno invazivnim intervencijskim tehnikama).

Koje lijekove koristimo u liječenju boli?

Tri su skupine lijekova koje koristimo u liječenju boli, a imaju **različite mehanizme djelovanja**.

Paracetamol i nesteroidni antireumatski lijekovi (npr. ibuprofen, ketoprofen, doklofenak) najčešće su korišteni analgetici za blagu i srednje jaku bol.

Opioidni (morfin, fentanil, oksikodon, buprenorfin) i opioidima slični analgetici (tramadol, tapentadol) potentniji su lijekovi za liječenje jake boli.

U skupinu pomoćnih lijekova za liječenje boli ubrajamo lijekove kojima se prvenstveno liječe neka druga stanja, međutim pokazali su se korisnima i u liječenju nekih vrsta boli (npr. antidepresivi, antiepileptici, lokalni anestetici).

Što veću dozu analgetika uzmem, to će biti bolja kontrola boli. Netočno!

Točno je da postoje preporučene maksimalne dnevne doze analgetika, čijim se prekoračenjem ne postiže bolja kontrola boli, ali se povećava rizik od značajnih nuspojava.

